

31 (1966) Nr. 1

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1966 Nr. 218

A. TITEL

*Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek
Duitsland nopens de regeling van de spoorweggrensovergangen,
met bijlagen;
's-Gravenhage, 22 september 1966*

B. TEKST

**Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de
Bondsrepubliek Duitsland nopens de regeling van de
spoorweggrensovergangen**

Het Koninkrijk der Nederlanden
en
de Bondsrepubliek Duitsland

Geleid door de wens de tussen de beide Staten bestaande overeenkomsten en afspraken nopens de grensoverschrijdende baanvakken aan de huidige omstandigheden aan te passen,

Mede gelet op de artikelen 83 en 84 van het Grensverdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland van 8 april 1960,

Zijn het volgende overeengekomen:

Artikel 1

1. De Verdragsluitende Partijen houden de op het tijdstip van inwerkingtreding van dit Verdrag bestaande spoorweggrensovergangen in stand, onder voorbehoud van het in artikel 2 bepaalde. Deze overgangen zijn vermeld in Bijlage 1 bij dit Verdrag.

2. De Verdragsluitende Partijen streven er met inachtneming van hun wettelijke bepalingen naar, dat de spoorwegadministraties in beide Staten

a. de installaties van de spoorweggrensovergangen onderhouden en vernieuwen, en eventueel veranderen en uitbreiden, op een wijze die in overeenstemming is met de eisen van het grensoverschrijdende spoorwegverkeer;

b. de spoorweggrensovergangen naar aard en omvang zodanig gebruiken, dat zij op economische wijze voldoen aan de behoeften van het grensoverschrijdende spoorwegverkeer.

3. Elk der Verdragsluitende Partijen is gehouden, op verzoek van de andere Partij met haar in overleg te treden over de toepassing van dit artikel.

Artikel 2

1. Er worden geen nieuwe spoorweggrensovergangen tot stand gebracht en bestaande spoorweggrensovergangen worden niet opgeheven of verplaatst, voordat de ten aanzien van het spoorweg-

**Vertrag zwischen dem Königreich der Niederlande und der
Bundesrepublik Deutschland über die Regelung der
Grenzübergänge der Eisenbahnen**

Das Königreich der Niederlande
und
die Bundesrepublik Deutschland

von dem Wunsche geleitet, die zwischen den beiden Staaten bestehenden Abkommen über die grenzüberschreitenden Eisenbahnstrecken an die heutigen Verhältnisse anzupassen,

mit Rücksicht auf Artikel 83 und 84 des Grenzvertrages zwischen dem Königreich der Niederlande und der Bundesrepublik Deutschland vom 8. April 1960,

sind wie folgt übereingekommen:

Artikel 1

1. Die Vertragsparteien erhalten die im Zeitpunkt des Inkrafttretens dieses Vertrages bestehenden Eisenbahngrenzübergänge vorbehaltlich des Artikels 2 aufrecht. Diese Übergänge sind in der Anlage 1 zu diesem Vertrag aufgeführt.

2. Die Vertragsparteien wirken im Rahmen ihrer Rechtsvorschriften darauf hin, dass die Eisenbahnverwaltungen in den beiden Staaten

a) die Anlagen der Eisenbahngrenzübergänge in einer den Erfordernissen des grenzüberschreitenden Eisenbahnverkehrs entsprechenden Weise unterhalten und erneuern sowie gegebenenfalls ändern und ergänzen,

b) die Eisenbahngrenzübergänge nach Art und Umfang in wirtschaftlicher Weise so bedienen, dass sie den Bedürfnissen des grenzüberschreitenden Eisenbahnverkehrs genügen.

3. Jede der Vertragsparteien ist gehalten, auf Ersuchen der anderen Vertragspartei mit ihr in Erörterung über die Anwendung dieses Artikels einzutreten.

Artikel 2

1. Die Einrichtung neuer sowie die Aufhebung oder Verlegung bestehender Eisenbahngrenzübergänge erfolgt erst, nachdem die für den Eisenbahnverkehr zuständigen Minister der Vertragsparteien ein-

verkeer bevoegde ministers der Verdragsluitende Partijen elkaar bij brief van hun instemming hebben doen blijken. Hetzelfde geldt voor de opheffing van het gehele personen- of het gehele goederenvervoer via een der hierboven genoemde spoorweggrensovergangen.

2. In geval van de totstandbrenging van nieuwe spoorweggrensovergangen en de opheffing of verplaatsing van bestaande spoorweggrensovergangen vormt de in het eerste lid van dit artikel bedoelde briefwisseling een administratief akkoord tot aanpassing van Bijlage 1 bij dit Verdrag.

3. Voordat veranderingen worden aangebracht, waardoor de capaciteit van een spoorweggrensovergang aanzienlijk kan worden verminderd, treden de ten aanzien van het spoorwegverkeer bevoegde ministers der Verdragsluitende Partijen terzake in overleg, indien een van de Verdragsluitende Partijen dit wenst.

Artikel 3

Dit Verdrag laat de Overeenkomst tussen de Verdragsluitende Partijen nopens de samenvoeging van de grenscontrole en de instelling van gemeenschappelijke spoorwegstations of van grensaflosstations aan de Nederlands-Duitse grens van 30 mei 1958, alsmede de ter uitvoering van bedoelde Overeenkomst gesloten overeenkomsten, onverlet.

Artikel 4

De Verdragsluitende Partijen zijn het erover eens, dat de in Bijlage 2 bij dit Verdrag genoemde overeenkomsten uiterlijk op het tijdstip van inwerkingtreding van dit Verdrag buiten werking treden.

Artikel 5

Dit Verdrag geldt eveneens voor het „Land” Berlijn, tenzij de Regering van de Bondsrepubliek Duitsland binnen drie maanden na de inwerkingtreding van dit Verdrag de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden mededeling doet van het tegendeel.

Artikel 6

1. Dit Verdrag dient te worden bekrachtigd. De akten van bekrachtiging worden te Bonn uitgewisseld.

2. Dit Verdrag treedt een maand na de uitwisseling der akten van bekrachtiging in werking.

3. Dit Verdrag treedt achttien maanden na schriftelijke opzegging door een van de Verdragsluitende Partijen buiten werking. Ingeval

ander schriftlich ihr Einvernehmen hierzu bekanntgegeben haben. Das Gleiche gilt für die Aufhebung des gesamten Personen- oder des gesamten Güterverkehrs auf einem der vorgenannten Eisenbahngrenzübergänge.

2. Im Falle der Einrichtung neuer sowie der Aufhebung oder Verlegung bestehender Eisenbahngrenzübergänge bildet der in Absatz 1 dieses Artikels erwähnte Schriftwechsel ein Verwaltungsabkommen zur Berichtigung der Anlage 1 zu diesem Vertrag.

3. Vor der Vornahme von Änderungen, durch welche die Leistungsfähigkeit eines Eisenbahngrenzüberganges erheblich beeinträchtigt werden kann, treten die für den Eisenbahnverkehr zuständigen Minister der Vertragsparteien in Erörterungen darüber ein, falls eine der Vertragsparteien dies wünscht.

Artikel 3

Das Abkommen zwischen den Vertragsparteien über die Zusammenlegung der Grenzabfertigung und über die Einrichtung von Gemeinschafts- oder Betriebswechselbahnhöfen an der niederländisch-deutschen Grenze vom 30. Mai 1958 und die in Ausführung des genannten Abkommens getroffenen Vereinbarungen werden von diesem Vertrag nicht berührt.

Artikel 4

Die Vertragsparteien sind sich darüber einig, dass die in der Anlage 2 zu diesem Vertrag angeführten Abkommen spätestens mit dem Inkrafttreten dieses Vertrages ausser Kraft treten.

Artikel 5

Dieser Vertrag gilt auch für das Land Berlin, sofern nicht die Regierung der Bundesrepublik Deutschland gegenüber der Regierung des Königreichs der Niederlande innerhalb von drei Monaten nach Inkrafttreten dieses Vertrages eine gegenteilige Erklärung abgibt.

Artikel 6

1. Dieser Vertrag bedarf der Ratifikation; die Ratifikationsurkunden sollen in Bonn ausgetauscht werden.

2. Dieser Vertrag tritt einen Monat nach Austausch der Ratifikationsurkunden in Kraft.

3. Dieser Vertrag tritt achtzehn Monate nach schriftlicher Kündigung durch eine Vertragspartei ausser Kraft. Im Falle der

van een opzegging zullen de Verdragsluitende Partijen onverwijld in onderhandeling treden over een nieuwe regeling.

TEN BLIJKE WAARVAN de onderscheiden gevolmachtigden, na uitwisseling van hun in behoorlijke vorm bevonden volmachten, dit Verdrag van hun handtekening hebben voorzien.

GEDAAN te 's-Gravenhage, de 22ste september 1966, in twee exemplaren, in de Nederlandse en de Duitse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk gezaghebbend.

Voor het Koninkrijk der Nederlanden:

(w.g.) L. DE BLOCK

Voor de Bondsrepubliek Duitsland:

(w.g.) K. H. KNOKE

Kündigung treten die Vertragsparteien unverzüglich in Verhandlungen über eine Neuregelung ein.

ZU URKUND DESSEN haben die beiderseitigen Bevollmächtigten nach Austausch ihrer in gehöriger Form befundenen Vollmachten diesen Vertrag mit ihrer Unterschrift versehen.

GESCHEHEN zu Den Haag am 22. September 1966, in zwei Urschriften, jede in niederländischer und in deutscher Sprache, wobei jeder Wortlaut gleichermassen verbindlich ist.

Für das
Königreich der Niederlande:
(gez.) L. DE BLOCK

Für die
Bundesrepublik Deutschland:
(gez.) K. H. KNOKE

BIJLAGE 1

Bestaande spoorweggrensovergangen

- 1) Nieuwe Schans—Weener
- 2) Coevorden—Laarwald
- 3) Oldenzaal—Bentheim
- 4) Enschede—Gronau
- 5) Broekheurne—Alstätte
- 6) Winterswijk—Borken
- 7) Zevenaar—Emmerich
- 8) Nijmegen—Kranenburg
- 9) Venlo—Kaldenkirchen
- 10) Vlodrop—Dalheim
- 11) Haanrade—Herzogenrath
- 12) Simpelveld—Aachen West

BIJLAGE 2

**Overzicht van de Nederlands-Duitse overeenkomsten en afspraken
nopens de grensoverschrijdende spoorwegbaanvakken**

I

Bestaande grensovergangen:

1. *Grensovergang Nieuwe Schans—Weener*
  - a. Overeenkomst tussen Nederland en Duitsland tot regeling van de aanleg van een spoorweg van Nieuwe Schans naar Ihrhove, van 3 juni 1874 (*Staatsblad* 1874, Nr. 126; *RGBl.* 1875, S. 101).
  - b. Overeenkomst tussen Nederland en Oldenburg tot regeling van de aanleg en de exploitatie van de spoorweg van Nieuwe Schans naar Ihrhove, van 27 juni 1874 (*Staatsblad* 1874, Nr. 131).
2. *Grensovergang Coevorden—Laarwald*

Verdrag tussen Nederland en Duitsland betreffende de aanleg van een spoorweg van Coevorden naar Neuenhaus, van 23 juli 1908 (*Staatsblad* 1909, Nr. 57; *RGBl.* 1908, S. 635).

ANLAGE 1

Bestehende Eisenbahngrenzübergänge

- 1) Weener—Nieuwe Schans
- 2) Laarwald—Coevorden
- 3) Bentheim—Oldenzaal
- 4) Gronau—Enschede
- 5) Alstätte—Broekheurne
- 6) Borken—Winterswijk
- 7) Emmerich—Zevenaar
- 8) Kranenburg—Nijmegen
- 9) Kaldenkirchen—Venlo
- 10) Dalheim—Vlodrop
- 11) Herzogenrath—Haanrade
- 12) Aachen West—Simpelveld

ANLAGE 2**Übersicht über die deutsch-niederländischen Abkommen über die grenzüberschreitenden Eisenbahnstrecken****I***Bestehende Grenzübergänge:***1. Grenzübergang Weener—Nieuwe Schans**

a) Übereinkunft zwischen dem Deutschen Reich und den Niederlanden, betreffend die Herstellung einer Eisenbahn von Ihrhove nach Nieuwe Schans, vom 3. Juni 1874 (RGBl. 1875, S. 101; *Staatsblad* 1874, Nr. 126).

b) Übereinkommen zwischen Oldenburg und den Niederlanden, betreffend den Bau, Anschluss und den Betrieb der Eisenbahnlinie von Ihrhove nach Nieuwe Schans, vom 27. Juni 1874 (*Staatsblad* 1874, Nr. 131).

2. Grenzübergang Laarwald—Coevorden

Staatsvertrag betreffend die Eisenbahn von Neuenhaus nach Coevorden, vom 23. Juli 1908 (RGBl. 1908, S. 635; *Staatsblad* 1909, Nr. 57).

3. *Grensovergang Oldenzaal—Bentheim*

Overeenkomst tussen Nederland en Hannover betreffelijk de aansluiting van de spoorweg Almelo—Salzbergen, van 29 december 1863 (*Staatsblad* 1864, Nr. 10).

4. *Grensovergang Enschede—Gronau*

a. Overeenkomst tussen Nederland en Pruisen betreffelijk de aansluiting van de spoorweg Enschede—Rheine—Münster, van 12 mei 1864 (*Staatsblad* 1864, Nr. 82; *RGBl.* 1875, S. 126).

b. Overeenkomst tussen Nederland en Duitsland tot regeling van de aanleg van een spoorweg van Enschede naar Dortmund, van 13 november 1874 (*Staatsblad* 1875, Nr. 22; *RGBl.* 1875, S. 123).

5. *Grensovergang Enschede-Zuid—Broekheurne—Alstätte*

Verdrag tussen Nederland en Duitsland betreffende de aanleg van een locaalspoorweg van Enschede naar Ahaus, van 27 juni 1899 (*Staatsblad* 1899, Nr. 238; *RGBl.* 1900, S. 557).

6. *Grensovergang Winterswijk—Borken*

Overeenkomst tussen Nederland en Duitsland betreffelijk de spoorweg van Zutphen langs Winterswijk en Borken tot nabij Gelsenkirchen met een zijtak naar Bocholt, van 31 juli 1875 (*Staatsblad* 1875, Nr. 175; *RGBl.* 1877, S. 307).

7. *Grensovergang Zevenaar—Emmerich*

Overeenkomst tussen Nederland en Pruisen tot aaneensluiting van de in beide Staten bestaande IJzerbanen, van 18 juli 1851, met Proces-Verbaal van 10/18 februari 1846 (*Staatsblad* 1852, Nr. 54).

8. *Grensovergang Nijmegen—Kranenburg*

Overeenkomst tussen Nederland en Pruisen betreffelijk de aansluiting van de spoorweg Nijmegen—Kleef, van 14 maart 1864 (*Staatsblad* 1864, Nr. 42; *PrGesSlg* 1864 S. 395).

9. *Grensovergang Venlo—Kaldenkirchen*

Overeenkomst tussen Nederland en Pruisen betreffelijk de aansluiting van de spoorweg Venlo naar Vierssen en Kempen, van 14 maart 1864, (*Staatsblad* 1864, Nr. 43; *PrGesSlg* 1864 S. 385).

3. *Grenzübergang Bentheim—Oldenzaal*

Abkommen zwischen Hannover und den Niederlanden, betreffend die Anschlussbahnstrecke von Almelo nach Salzbergen, vom 29. Dezember 1863 (*Staatsblad* 1864, Nr. 10).

4. *Grenzübergang Gronau—Enschede*

a) Übereinkunft zwischen Preussen und den Niederlanden, betreffend die Herstellung einer Eisenbahn von Enschede über Gronau und Ochtrup zum Anschluss an die preussische Staatseisenbahn von Rheine nach Münster, vom 12. Mai 1864 (RGBl. 1875, S. 126; *Staatsblad* 1864, Nr. 82).

b) Übereinkunft zwischen Deutschland und den Niederlanden, betreffend die Herstellung einer direkten Eisenbahnverbindung zwischen Dortmund und Enschede, vom 13. November 1874 (RGBl. 1875, S. 123; *Staatsblad* 1875, Nr. 22).

5. *Grenzübergang Alstätte—Broekheurne—Enschede Süd*

Staatsvertrag zwischen Deutschland und den Niederlanden, betreffend die Eisenbahn von Ahaus nach Enschede, vom 27. Juni 1899 (RGBl. 1900, S. 557; *Staatsblad* 1899, Nr. 238).

6. *Grenzübergang Borken—Winterswijk*

Übereinkunft zwischen Deutschland und den Niederlanden, betreffend die Herstellung einer Eisenbahn von Zutphen über Winterswijk und Borken bis in die Nähe von Gelsenkirchen nebst einer Zweigbahn nach Bocholt, vom 31. Juli 1875 (RGBl. 1877, S. 307; *Staatsblad* 1875, Nr. 175).

7. *Grenzübergang Emmerich—Zevenaar*

Abkommen zwischen Preussen und den Niederlanden zum Bau einer Verbindungsbahnlinie zwischen den Eisenbahnlinien der beiden Staaten vom 18. Juli 1851 nebst Protokoll vom 10./18. Februar 1846 (*Staatsblad* 1852, Nr. 54).

8. *Grenzübergang Kranenburg—Nijmegen*

Übereinkunft zwischen Preussen und den Niederlanden, betreffend die Herstellung einer Eisenbahn von Kleve nach Nijmegen, vom 14. März 1864 (PrGesSlg 1864 S. 395; *Staatsblad* 1864, Nr. 42).

9. *Grenzübergang Kaldenkirchen—Venlo*

Übereinkunft zwischen Preussen und den Niederlanden, betreffend die Herstellung einer Eisenbahn von Venlo nach Viersen und nach Kempen, vom 14. März 1864 (PrGesSlg 1864 S. 385; *Staatsblad* 1864, Nr. 43).

10. *Grensovergang Vlodrop—Dalheim*

Overeenkomst tussen Nederland en Duitsland tot regeling der aansluiting van een spoorweg van Antwerpen naar Gladbach, van 13 november 1874 (*Staatsblad* 1875, Nr. 18; *RGBl.* 1875 S. 112).

11. *Grensovergang Haanrade—Herzogenrath*

Overeenkomst tussen Nederland en Duitsland tot regeling der aansluiting van de lokaalspoorweg Sittard—Herzogenrath op de Nederlands-Pruisische grens, van 28 november 1892 (*Staatsblad* 1893, Nr. 53; *RGBl.* 1892, S. 163).

12. *Grensovergang Simpelveld—Aachen-West*

Nederlands-Pruisisch Protocol tot vaststelling van het punt van overgang der grenzen van de spoorweg van Aachen naar Maastricht, van 14 oktober 1846.

II

Niet meer bestaande grensovergangen:

1. *Grensovergang Gennep—Hassum*

a) Overeenkomst tussen Nederland en het Duitse Keizerrijk wegens de aansluiting van de spoorweg van Boxtel langs Gennep over Kleef naar Wezel, van 18 augustus 1871 (*Staatsblad* 1871, Nr. 102; *RGBl.* 1872, S. 39).

b) Overeenkomst tussen Nederland en Duitsland tot wijziging van de Overeenkomst van 18 augustus 1871 betreffende de aanleg van een spoorweg van Boxtel over Gennep naar Kleef en langs Goch naar Wezel, van 13 november 1874 (*Staatsblad* 1875, Nr. 23; *RGBl.* 1875, S. 120).

2. *Grensovergang Venlo—Straelen*

Overeenkomst tussen Nederland en Pruisen wegens de aansluiting van de spoorweg van Venlo naar Osnabrück, van 28 november 1867 (*Staatsblad* 1868, Nr. 17; *PrGesSlg* 1868, S. 13).

---

10. *Grenzübergang Dalheim—Vlodrop*

Übereinkunft zwischen Deutschland und den Niederlanden, betreffend die Herstellung einer direkten Eisenbahnverbindung zwischen Mönchen-Gladbach und Antwerpen, vom 13. November 1874 (RGBl. 1875, S. 112; *Staatsblad* 1875, Nr. 18).

11. *Grenzübergang Herzogenrath—Haanrade*

Staatsvertrag zwischen Deutschland und den Niederlanden, betreffend die Eisenbahn von Sittard nach Herzogenrath, vom 28. November 1892 (RGBl. 1892, S. 163; *Staatsblad* 1893, Nr. 53).

12. *Grenzübergang Aachen West—Simpelveld*

Preussisch-niederländisches Protokoll vom 14. Oktober 1846, betreffend die Eisenbahn Aachen—Maastricht.

II

Nicht mehr bestehende Grenzübergänge:

1. *Grenzübergang Hassum—Gennep*

a) Übereinkunft zwischen dem Deutschen Reich und den Niederlanden, betreffend die Herstellung einer Eisenbahn von Boxtel über Gennep nach Kleve und Wesel, vom 18. August 1871 (RGBl. 1872, S. 39; *Staatsblad* 1871, Nr. 102).

b) Übereinkunft zwischen Deutschland und den Niederlanden behufs einiger Änderungen der Übereinkunft vom 18. August 1871, betreffend die Herstellung einer Eisenbahn von Boxtel über Gennep nach Kleve und Wesel vom 13. November 1874 (RGBl. 1875, S. 120; *Staatsblad* 1875, Nr. 23).

2. *Grenzübergang Straelen—Venlo*

Staatsvertrag zwischen Preussen und den Niederlanden, betreffend den Eisenbahngrenzübergang Straelen—Venlo, vom 28. November 1867 (PrGesSg 1868, S. 13; *Staatsblad* 1868, Nr. 17).

D. GOEDKEURING

Het Verdrag, met bijlagen, heeft ingevolge artikel 60, lid 2, van de Grondwet de goedkeuring der Staten-Generaal alvorens te kunnen worden bekrachtigd.

E. BEKRACHTIGING

Bekrachtiging van het Verdrag is voorzien in artikel 6, eerste lid.

G. INWERKINGTREDING

De bepalingen van het Verdrag zullen ingevolge artikel 6, lid 2, een maand na uitwisseling van de akten van bekrachtiging in werking treden.

Wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, zal het Verdrag alleen voor Nederland gelden.

J. GEGEVENS

Van het op 8 april 1960 te 's-Gravenhage tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland gesloten Grensverdrag, naar welk Verdrag in de preambule tot het onderhavige Verdrag wordt verwezen, is de tekst geplaatst in *Trb.* 1960, 68. Zie ook *Trb.* 1963, 115.

Van de op 30 mei 1958 te 's-Gravenhage tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland gesloten Overeenkomst nopens de samenvoeging van de grenscontrole en de instelling van gemeenschappelijke spoorwegstations of van grensaflosstations aan de Nederlands-Duitse grens, naar welke Overeenkomst in artikel 3 van het onderhavige Verdrag wordt verwezen, is de tekst geplaatst in *Trb.* 1958, 81. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1965, 193.

Uitgegeven de zevende oktober 1966.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
J. LUNS.